

Bouwgeschiedenis rondom de Grote Kerk en restauratiewerk in Proveniershof

De projectgroep Ambachtslieden heeft in de laatste week van maart drie maal een rondje Grote Kerk gelopen met leerlingen en docenten van de klassen 3 en 4 VMBO Techniek (metselen en timmeren) van het Sterren College en het Technisch College Velsen. Doel van deze activiteit is aankomende ambachtslieden inzicht te geven hoe er in de loop der eeuwen gebouwd werd en welke vaardigheden geleerd moeten worden om onderhoud- en restauratiewerkzaamheden te verrichten om het gebouwde erfgoed te behouden. De basisinformatie voor de wandeling is opgesteld door Remmert Pels, lid van de projectgroep, tevens lid van de werkgroep Excursies en Lezingen. We moesten het accent van de informatie tijdens de wandeling aanpassen aan de groep: was de ene groep rustig en aandachtig, de andere was druk en hadden de leerlingen een korte spanningsboog. De communicatie over en weer tussen de docent, rondleider en leerlingen zorgde er voor dat de aandacht vastgehouden kon worden. Onderweg bleek overigens dat uit de “drukke groep” één van de jongens was afgevaardigd naar een nationale wedstrijd voor metselaars en een andere jongen met trots vertelde dat hij onlangs schilderwerk had verricht in het Hofje van Bakenes.

De Grote of Sint-Bavokerk is een dankbaar object om de geschiedenis van de bouw te vertellen aan de hand van de gebruikte materialen en de herkomst ervan, de wijze van opleiden van ambachtslieden en de diversiteit aan beroepen die ingezet werden bij de bouw, die 150 jaar omvatte. Twee publicaties hebben bijgedragen aan de achtergrondinformatie: De Grote of Sint-Bavokerk, “de geschiedenis van haar bouw en

inrichting tot de Reformatie”(uitgave Historische Vereniging Haarlem 1985) en nr. 6 uit de Bavo-reeks getiteld “Een kerk in de steigers”, waarin veel foto’s van vaklieden die de restauratiewerkzaamheden in de periode 1981-1985 uitvoerden, gemaakt door Ruud Bogaart.

De vierde en laatste wandeling op 26 mei j.l. met derde klassers van het Sterrencollege vond plaats rondom de Nieuwe Kerk en in het Proveniershof. Woningbouwcorporatie Ymere verricht grootscheeps onderhoudswerk aan de huizen in het Proveniershof, dat tijdelijk veranderd is in één grote openluchtwerkplaats.

Hier was veel reparatiewerk aan houten kozijnen en deuren te zien en de uitleg van de hoofduitvoerder timmeren over het gebruikte reparatiemateriaal en de toepassing ervan maakten de leerlingen nieuwsgierig. Zo ook zijn verhaal hoe hij als lts`er meteen na zijn opleiding bij een baas moest werken en hoe hij zich door bijscholing in de avonduren, had opgewerkt tot hoofduitvoerder bij restauratiewerkzaamheden, zoals hier in het Proveniershof. Ook de metselaar die bezig was losse, door vocht aangetaste bakstenen te verwijderen, met zijn uitleg over welke stenen wel en welke niet behouden konden blijven, werd met belangstelling gevolgd en was tevens aanleiding voor de docent om met zijn leerlingen de verschillende steensoorten en voegwerk te repeteren.

Gezien de ervaringen met de vier groepen en de nagesprekken met de docenten zal in het vervolg allereerst uitgekeken worden naar een pand waar restauratiewerkzaamheden worden uitgevoerd om ter plekke de basis informatie over monumenten, bouwstijlen en materialen met elkaar te verweven. Lukt dit niet, dan biedt de wandeling rondom de Grote Markt voor de aankomende metselaars volop vaktechnische aanknopingspunten en zullen we voor de aankomende timmerlieden op zoek moeten gaan naar een object dat iets meer beantwoordt aan hun specialisatie. Voorzichtig kunnen we wel al stellen dat er een begin gemaakt is jonge leerlingen techniek met andere ogen hun "oude stad" te laten bezien en dat we hen er op gewezen hebben dat zij, na een vervolgopleiding, werkzaam zouden kunnen zijn in de sector restauratie. Een van de docenten vroeg of het mogelijk is, na overleg, ook in de school iets te doen rondom monumenten en monumentenonderhoud. De projectgroep zal hier zeker over nadenken en met een voorstel komen.

Has Kuijpers, secr. projectgroep Ambachtslieden